

Redactioneel

Mythen

De VPRO zond deze zomer een serie programma's uit over 'Wetenschap, Mythen en Dwaalwegen'. Ook de geschiedwetenschap (ja wetenschap, weliswaar een 'onwetenschappelijke wetenschap', al zie je steeds meer mensen die alles weten van hun straat tussen 1349 en 1738 of die alle huwelijken tussen Schotse militairen en Bossche meisjes in de 18e eeuw hebben nageplozen zich 'historicus' noemen, maar dit terzijde) kwam aan de beurt. Het aardige, nou ja, van mythen is dat we ze kennelijk nodig hebben. Meestal wil je er mee zeggen dat jij, je buurt, je stad of land beter, aardiger of in ieder geval bijzonderder is dan die of dat andere of zo u wilt de tegenpartij. Het is eigenlijk een Wij – Zij verhaal. Wat denkt u van God-Vaderland-Oranje of de alom geroemde Nederlandse tolerantie of het 'arme Brabant' of 's-Hertogenbosch Vult u maar aan. Mythen gaan een eigen leven leiden en worden algemeen aanvaard. En dan heb je het gegooi in de glazen. De toeristenindustrie gaat er bijvoorbeeld mee aan de haal. Manifestaties worden rond 'eigen'aardigheden georganiseerd en zo wordt geschiedenis tot spektakel. Dat is nog betrekkelijk onschuldig. Zo'n tien jaar geleden brandde de Balkan. Had dat soms iets te maken met een veldslag uit 1389 en mythevorming? De verheerlijking van het eigen verleden kan nare gevolgen hebben. Zie in deze aflevering het bericht van het Noordbrabants Museum over de tentoonstelling *Broedertwist*. (Broeders? Welke 'broeders'?) Een taak van de historicus is het ontmaskeren van mythen en het relativeren van gevestigde opinies. Hoe? Door keer op keer de bronnen tegen het licht te houden en de discussie aan te gaan. Dat betekent niet dat de historicus alleen mythes ontmaskert. Hij schept ze, als kind van zijn tijd, zelf ook weer. Hoe denkt u trouwens over uw eigen stad? Beperkt de mythe zich slechts tot de 'meest boergondische stad van het westelijk halfmond'? Schroom niet de redactie de mythen en dwaalwegen over 's-Hertogenbosch en zijn verleden te melden.

AV

Grappig die bedelaar van Bosch en de vestingstad. Maar is er een relatie tussen de twee onderwerpen? M.a.w. hoe ga je met geschiedenis om?